

۲۰۱۷/۰۵/۱۰

آصف بهاند

«زه به نه لیونی کیرم؟»

دویمه برخه

ما پنځه لس میاشتی مخکې (۲۰۱۶/۰۲/۱۱) د «زه به نه لیونی کیرم؟» تر سرلیک لاندې له یوې یادونې سره خپل

یو ټوټه شعر خپور کړی و. زما د یادونې په یوې برخې کې داسې راغلي وو:

«د ۲۰۱۶ کال د فبرورۍ په لسم مازدیگر مې د فیسبوک په بڼ کې چکر واهه چې د ښه شاعر او خوږ غږې سندر غاړې، عیسی بهرام له لوري پر یوې آنلاين کړې ویدیو ور پېښ شوم. په ویدیو کې ښاغلي بخت زاده دانش د شعر لوستلو په حال کې لیدل کېږي.

په شعر کې یو دنیا حقایق ویل کېږي، پر پښتني ټولني باندې هغه حاکمي نا دودې ویل کېږي، چې همدا خلک یې په یوه تنگه دایره کې را ایسار کړي دي. چې شعر مې اوریده، ما ویل چې له خپل ذهن نه مې را وزي، پر ژبه مې جاري کېږي او داسې مې و انگېرله چې دا خبرې زما دي او ښاغلی بخت زاده دانش یې وايي، خو د ده خبرې، د ده وي، په خپل ځانگړي انداز سره یې ویلي او د ویلو او وړاندې کولو په یو ځانگړي هنر سره یې دا کار کاوه.

ما غوښتل چې په کامنت کې یوازې بهرام صاحب نه تشه مننه وکړم، خو د دې شعر اوریدلو د خپل سکوت له کنډوالي نه یو گلشن ته بوتلم. له ښاغلو بخت زاده دانش او عیسی بهرام نه د منني تر لیکلو وروسته مې، سمدلاسه د بخت زاده دانش د شعر په پیروي، دا څو توري هم ورسره پر کاغذ رسم شول...»

په دې نږدې ورځو کې بیا د فیسبوک په گڼه گڼه کې پر یوې ویدیو ور پېښ شوم چې بیا ښاغلی بخت زاده دانش خپل هماغه شعر په یو لوی محفل کې، په هماغه پخواني انداز او عجیبو احساساتو سره مل بیا اوراوه، خو په دې توپیر چې دا ځل شعر له مخکیني وار ډیر اوږد او فکر کوم په بشپړ ډول و ویل شو. ما هم قلم را واخیست او په ډیرې مینې او حوصلې سره مې ټول شعر د ښاغلي شاعر له خولې نه یو، یو بیت لومړی د کاغذ پر مخ او بیا په کمپیوتر کې ولیکه.

دا ځل د ښاغلي بخت زاده دانش یاد شعر پرته له کومې تبصرې نه تاسو درنو لوستونکو سره شریکوم. وگورئ چې ښاغلي بخت زاده دانش زموږ د اوسني نسل عیني ستونزو، بد مرغیو او حقایقو ته څنگه ژوره کتنه کړې او په څه هنري ژبه یې بیان کړي دي:

زه به نه لیونی کیرم؟

زه به نه لیونی کیرم؟

چار چاپیره لیونی دي
او زما ور په کې ژوند دی
دومره ډیره ځانځاني ده
چې د وخت دا لیونی هم
د خپل ذات په حق کې اوسي
د خپل ځان تر حده پایي
په دې دومره لوی جهان کې
یک تنها چې زه اوسیرم

زه به نه لیونی کیرم؟

زه به نه لیونی کیرم؟

چې ښه ټیک ټاک مسلمان یم
او په یو، دوه کې حیران یم

د پاڼو شمیره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

دومره ډيرې تفرقي دي
د ملايان دا فرقي دي
هر ملا په كي دا وايي:
چي زما دا فرقه ټيک ده
زه په کوم پسي روان شم؟
چي په يو دوه نه پوهيږم
زه به نه لیونی کیرم؟

زه به نه لیونی کیرم؟
چي واره گلان قتلېږي
په سکولونو مدرسو كي
کتابونه پسي راوري
سره په وینو په بسو كي
د بچو غوښي ټولومه
د ورو غوښي ټولومه
؟...

د هغو غوښي ټولومه
په پردي جنگ كي تباه شو
د سرو غوښي ټولومه
لويه خدايه چي زه داسي
د پښتو غوښي ټولومه
لويه خدايه چي زه داسي
په پردي جنگ كي قتلېږم
زه به نه لیونی کیرم؟

زه به نه لیونی کیرم؟
ستا په لاس كي سور قلم دی
او زما تاریخ چي ليکي
دغه ټول تاریخ پرهر دی
ويني، ويني مالکي، مالکي
زه په خپل پرهر كي پروت يم
صرف دا زما گناه ده
چي پښتون يم غيرتي يم
او بچی د ابدالي يم
ننگيالی يم، جنگيالی يم
توريالی يم، بريالی يم
اوس زما دا صفتونه
ټول پر ما باندي بد لگي
دا د پلار نيکه نومونه
ټول پر ما باندي بد لگي
زه په خپل صفت شرميږم
زه به نه لیونی کیرم؟

زه به نه لیونی کیرم؟
چي داسي يو ملا نه
د جهاد فضيلت اورم

چې بچی یې په لندن کې
د خپل خیال جنت کې پروت دی
زما دغه یو بچی و
لاړ شهید شو، شین طوطي شو
مبارک شه، مبارک شه
جنتي شو، جنتي شو
زما سپینه ږیره نوره
اسویلو سپینه پولی کره
دا دی نور بچی تیار دي
درنگ ساعت له روانیږي
او ده دوکمان چلیږي
د شرابو گوت حرام دی
خو د وینو ارزاني ده
د یو څو کسانو راج دی
د یو څو کسو ځاني ده
دغه وخت د ژرندی پل دی
او زما پر مری پروت دی
زه د خوار غنم دانه یم
د اوبو په زور دلیرم
زه به نه لیونی کیږم؟

زه به نه لیونی کیږم؟
ورونه کینی، خویندی ورکړي
د خپل جرم په سزا کې
دی ژوندی مری روان کړي
د دینمن کره یې بیایي
زی چې وینمه بورنیرم
زه به نه لیونی کیږم؟

زه به نه لیونی کیږم؟
چې ته نه یې، ابی نه وي
باپانه وي، مامانه وي
کاکانه وي، یاران نه وي
خپلوان نه وي،؟
زه د چا په در کې کینم
دا چې ورځ په ورځ ختمیږم
زه به نه لیونی کیږم؟

زه به نه لیونی کیږم؟
په مغزو می دومره بوج دی
چې خپل ځان را باندي بوج دی
زه پر ځمکه باندي بوج یم
او آسمان را باندي بوج دی
تا ته ډیرې مودې وشوي
تا ته ډیرې مودې شمارم
چا ته ډیرې مودې کیږي

د پاڼو شمیره: له 3 تر 5

چا ته پيري مودي شمارم
د دنيا نه را بهر شوم
د ملانه را بهر شوم
تجسس تکل له بوتلم
په تکل کي ناکام نه شوم
حقيقت ته ور رسيږم
زه به نه ليونی کيرم؟

زه به نه ليونی کيرم؟

چي د لاس او پښو نه گيريم
په لاسو کي هتکړی دي
او په پښو کي زولني دي
په اظهار مي پا بندي ده
په گفتار مي پا بندي ده
چي څه واييم کافر کيرم
چي څه نه وييم، خرابيږم
دا چي ورځ په ورځ زيربږم
زه په ژوند پسي کيريم

زه به نه ليونی کيرم؟

زه به نه ليونی کيرم؟

د شوکار په لاري تگ دی
لپي، لپي زهر، زهر
د هر چا لاسونه ډک دي
ما په لاسو کي نيولي
دواړه ستا لاسونه ډک دي
تا په لاسو کي نيولي
دا زما لاسونه ډک دي
د انسان تر وينو گرانه
د انسان لاسونه ډک دي
د ارمان په وينو گرانه
د انسان لاسونه رنگ دي
د حيوان تر وينو گرانه
د انسان لاسونه رنگ دي
او زما او ستا په وينو
د آسمان لاسونه رنگ دي
هر اتل په کي جانانه
ناروا پروپاگنده ده
گوره ما پسي روانه
نن سبا پروپاگنده ده
بعضي وايي دا کافر دی
بعضي وايي مسلمان دی
بعضي وايي دا ملحد دی
بعضي وايي خور انسان دی
د زره سر دی او جانان دی
بعضي وايي دا يي کړي
بعضي وايي دا يي وکړه

د پاڼو شميره: له 4 تر 5

بعضي وايي دا دروغ دي
بعضي وايي دا رښتيا دي
بس خو ټول خلک لگيا دي
بيا به نور خلک پيدا شي
بيا به نور تورونه راوري
بيا به تور خلک پيدا شي
بيا به تور تورونه راوري
ما به داسي رنگ کي پيچ کړي
چي بيخي به زمانه وي
بيگناه به گنهکار يم
ما به کړي گناه نه وي
ته م له دوی سره لگيا يي
ته م له دوی سره سلا يي
ته م له دوی سره گويا يي
ته يي وايي زه خبريم
زه به نه ليونی کيرم؟

زه به نه ليونی کيرم؟
د نامي له پاره ليکو
د جامي له پاره ليکو
د پښتو په مری غلي
د شملو په مری غلي
زه له تا ځيني بيزاره
ته له ما ځيني بيزاره
زه په تا باندي بد لکم
ته په ما باندي بد لگي
که زه لريم او که پریم
له خپل ځان سره په شريم
ځکه ټول پرهر، پرهر يم
در په در يم او نهر يم
د حساب نه مو وباسي
د کتاب نه مو وباسي
ای قسم په خدای ورکي مو
د نصاب نه مو وباسي
ته هم پوهه، زه هم پوهه
ته هم غلی، زه هم غلی
د تا خپل څه مفادات دي
زما خپل څه مفادات دي
او زما او ستا په شرکي
د چا بل څه مفادات دي
ای دانشه بڼه پوهيرم
چي يو کيرم، نه ورکيرم
په ډير کم قيمت خرڅيرم
زه به نه ليونی کيرم؟

پای

د پاڼو شميره: له 5 تر 5